

SUPPLEMENT
TO THE
BOMBAY GOVERNMENT GAZETTE.

Published by Authority.

THURSDAY, 2ND OCTOBER 1862.

PROCEEDINGS OF THE LEGISLATIVE DEPARTMENT, BOMBAY.

सातारा प्रांत आणि सोलापूर जिल्ह्यांतील व कर्नाटक प्रांतांतील कित्येक गांव व सरकारांत आलेली कित्येक संस्थांनें आणि लोखंडी सडकेचे कामासाठीं मुंबई सरकारास कित्येक जमिनी दिलेल्या आहेत त्या आणि कंदापूर तालुका खेरीज करून उत्तर कानडा जिल्हा यास मुंबई इलाक्याचे कायदे व आक्ट लागू करण्याविषयींचे आणि सोजे मुंबई परगणे जत यास मुंबई इलाक्याचे कायद्यांचे व आक्तांचे अमलांतून काढण्याविषयींचे आक्तांचे मसुद्यांचा विचार करून रिपोर्ट करण्याविषयीं नेमलेले सिलेक्ट कमिटीचा रिपोर्ट.

१. मसुदा कौन्सिलांत गुजारला आहे त्याचे नीतीविषयीं सिलेक्ट कमिटीस कांही हरकत नाही.

२. माजी राज्याचे ताब्यांतील सातारा असें म्हणणें असेल तेव्हां त्यास "मुलुक" हें सामान्य नाव द्यावें. "प्रांत" असें म्हणूं नये असें कमिटीचें म्हणणें आहे आणि इंग्रेज सरकारचे कबज्यांत तो मुलुक आल्यानंतर त्याविषयीं म्हणणें असेल तर "सातारा जिल्हा" असें म्हणावें.

३. कित्येक राज्यांवर दिवाणी कोर्टाचा अधिकार चालूं नये आणि कित्येक सारलोकांवर दिवाणी कोर्टाची हुकुमत नव्हती. तसे लोकांची ज्या प्रमाणें दक्षिण व कर्नाटक मुलकांत वहिवाट आहे त्या प्रमाणे त्यांची वहिवाट तेथें व्हावी या हेतूनें पुढें लिहिलेल्या दोन रकमा ३ रें कलम म्हणून दारबल कराव्या असें कमिटीचें म्हणणें आहे.

कलम ३ रें- रकम १ ली- सदरील कलमावरून ज्या मुलकास व गांवांस

सदरील कलमांत व परिशिष्टांत लिहिलेले मुलकांतील दिवाणी

कोटीं सरवालीं लिहिलेले प्रक-
णाबाबद नोंदणी करण्याच्या
अधिकार नाही.

माजी सरकारचे कारकीर्दीत अमलबे
बकाने जुलूम जाली केल्याबद्दलची
नुकसानी.

इनामाबाबद सरकारावरील दावे.

जाहागिरी व वर्षाशने व येनशने व
नेमणुका व वंशपरंपरेने चालावया-
ची नाहीत अशी इतर वेतने.

महसुलाबाबदचे किंवा जुलमाने
पेका वसूल केला म्हणून म्हणत अ-
सतील त्याबाबदचे खटले.

गांवचे कर्ज, शिमा वगैरे विषयीचे दावे.
विहिरीचा व पाण्याचे पाटांचा उपयोग.

फिलेक सरदार लोकांचे हक्क व
माफी.

कायदे व आक्ट लागू केले आहेत त्या मुलकांतील व गांवांतील दिवांनी कोटींनी खाली लिहिले-
ले प्रकारचे दाव्यांचा इनसाफ करून नये असें दक्षिण व रवानदेश व कर्नाटक या देशांत
हल्लीं कायदा आहे त्या बरहुकूम ठरविलें आहे.

१ छा— माजी सरकारचे वेळीं जे अधिकारी होते त्याणी त्यावेळीं आपले अम-
लाचे बळानीं जुलूम ज्यास्ती केली असेल त्याबद्दल त्यांवरील नुकसानीचे दावे.

२ रा— इनामाबाबदचे सरकारावरील सर्व दावे.

३ रा— जाहागिरी व वर्षाशने व येनशने व नेमणुका व वंशपरंपरेने चालावया-
ची नाहीत अशी इतर वेतने यां बाबद सरकारावरील सर्व दावे.

४ था— सरकारी महसुला संबंधीं सर्व खटले आणि मामले दारानी किंवा जिल्ह्या-
चे किंवा गांवचे कामगाराने जुलमाने पेका वसूल केला असेल त्याबाबदच्या फिर्दी.

५ वा— गांवचे कर्जाबाबदचे सर्व दावे व गांवचे सीमे संबंधी सर्व खटले आणि
विहिरीचे व पाण्याचे पाटाचे उपयोगाविषयीचे खटले.

रकम २ री— आणखी असें ठरविलें आहे कीं इसवी सन १८२३ चे २९ वे काय-
द्याचे ३ रे व ४ थे व ५ वे कलमांत आणि इसवी सन १८३० चे ७ वे कायद्याचे ५ वे
कलमांत आणि इसवी सन १८३१ च्या १ ला व १६ वा कायदा सन १८४२ चे १३ वे आक्ता-
चे ६ वे कलमावरून सुधारून त्यांत जे हक्क व माफी ठरविल्या आहेत त्या ज्या जिल्ह्यास आतां कायदे व आक्ट लागू केले आहेत त्या जिल्ह्यांतील दरज्यांचे लोकांस
दक्षिण व रवानदेश व कर्नाटक या देशांप्रमाणेच लागू आहेत असें समजावें.

४. हे फेरफार व फिलेक शब्दांचे फेरफार या लगत आक्ताच्या मसुदा
आहे त्यांत दर्शविले आहेत त्या प्रमाणें करून आक्ट ठरवावा असें कमिटीचे म्हणणें
आहे.

५. इसवी सन १८२३ चे २९ वे कायद्यावरून सगळे इंदापूर तर्फेस व सगळे सो-
लापूर तर्फेस कायदे लागू केले असें कमिटीस समजतें परंतु मौजे तरवळे लोणी
बुद्रुक व लच्यान हे गांव परमुलकांतील आहेत असें आज पर्यंत मानीत आले आहेत
यास्तव हे गांव द्वा. परिशिष्टांत ठेवावे आणि नवलगुंद व बदामी या सगळे परगण्या-
स इसवी सन १८३० चे ७ वे कायद्यावरून जरी कायदे लागू केले तथापि सदहू कार-
णासाठींच कुरी गोवन कोप व हुनसी कट्टी व मेगुर व कारा मुडी हेही गांव सदहू परि-
शिष्टांत ठेवावे.

(सही) उलियम राडवर्ड फ्रियर.

” अर्चीबाल्ड डेविड राबर्टसन.

” उलियम बारिंग्टन ट्रिस्ट्राम.

(True Translation)

VENAYEK WASSODEW,

Oriental Translator to Government.

సాతారా ప్రాంత్య, సేవాలామరద బ్రహ్మదేవగృహకాంగూ
 కనాకపక ప్రాంత్యదేవగృహకాంగూ యేనకే గ్రామగృహకాంగూ
 గూ సరకార దేవగృహకాంగూ యేనకే సంతానగృహకాంగూ
 దేవగృహకాంగూ యేనకే రక్షేద వుద్ధిక్తవాగి సరకారకేకే
 దేవగృహకాంగూ యేనకే బ్రహ్మదేవగృహకాంగూ
 కందా మారతాలూక కేతుకమాది పుత్రకనకా-
 బ్రహ్మ, యివ గృహకే ముంబయి యిలాఖిద కాయదే గృహకాంగూ
 దాంగూ అష్టగృహకాంగూ లాగూ మోదువ బాబయ మత్త
 మోబీ ముంబయి పరగణే బ్రహ్మ యిదనకాంగూ ముంబయి
 యిలాఖిద కాయదే గృహకాంగూ అష్టగృహకాంగూ అష్టగృహకాంగూ
 గృహకాంగూ కేతుకమాదువ బాబయ అష్టగృహకాంగూ మోదువ
 యదల్లి విజ్ఞాన మాది రహ్మదేవగృహకాంగూ నేమిసల్ప-
 ప్పద సేవక కమిటి యవర గిహ్మదేవగృహకాంగూ

౧. కనాకపక గృహకాంగూ ప్పద వాటి మోదువ విజ్ఞానక కమిటి
 యవర కరకార యేనకాంగూ.
౨. మాబ్బి రాబ్బి కరకార యేనకాంగూ సాతారా యేనకాంగూ అష్టగృహకాంగూ
 దిద్దాగ్నే "ములక" యేనకాంగూ సాతారా వాటి సరకార యదల్లికాంగూ "ప్రాంత్య"
 యేనకాంగూ అష్టగృహకాంగూ కమిటి యవర అష్టగృహకాంగూ. మత్తయి-
 గ్నే సరకారదవర కరకార యేనకాంగూ అష్టగృహకాంగూ అష్టగృహకాంగూ "సాతారా-
 బ్రహ్మ" యేనకాంగూ అష్టగృహకాంగూ.
౩. యేనకే దావే గృహకాంగూ దిద్దాగ్నే కేతుకమాది గృహకాంగూ అష్టగృహకాంగూ
 కనాకపక దిద్దాగ్నే దాంగూ యావ సరకార బ్రహ్మదేవగృహకాంగూ దిద్దాగ్నే కేతుకమాది
 గృహకాంగూ యిద్దాగ్నే అష్టగృహకాంగూ బ్రహ్మదేవగృహకాంగూ దిద్దాగ్నే దాంగూ కనాక-
 పక ప్రాంత్యగృహకాంగూ యావ ప్రకార అష్టగృహకాంగూ అష్టగృహకాంగూ అష్టగృహకాంగూ
 అష్టగృహకాంగూ అష్టగృహకాంగూ యాకేగ్నే బరదిరువ యరదు రకము గృహకాంగూ-
 ౩. నే కలము యేనకాంగూ దావల మాదల్లికేనకాంగూ కమిటి యవర అష్టగృహకాంగూ
 వాటి.

కలము ౩. రకము ౧ నేదు. సరకార కలమున మోదువ కాయదే గ-
 గృహకాంగూ అష్టగృహకాంగూ లాగూ మోదువ కాయదే గృహకాంగూ
 గృహకాంగూ గ్రామ గృహకాంగూ దిద్దాగ్నే కేతుకమాది యాకేగ్నే
 రదిరువ ప్రకార దావేగ్నే యేనకాంగూ మాదల్లికాంగూ దిద్దాగ్నే కేతుకమాది
 దేవగృహకాంగూ కనాకపక యాదేవగృహకాంగూ యాగ యిరువ కాయదేవగృహకాంగూ
 దుకుము రాయసి యిరుక్తదే.

౧ నేదు - మాబ్బి సరకారదవర కారకేది యేనకాంగూ యిద్దాగ్నే అష్టగృహకాంగూ
 స్తన అగ్నే అష్టగృహకాంగూ బరదిరువ నదిరువ యిలము బ్రాన్తి బా-
 బయ అష్టగృహకాంగూ మోదువ సరకార బాబయ దావేగ్నే.

౨ నేదు - యేనకాంగూ బాబయ సరకారదవర మోదువ యావత్తదా-
 వేగ్నే.

౩ నేదు - బ్రాదుగిర, వజ్రాకరగృహకాంగూ, వేనకన, నేమి సాతారా
 బ్రాదుగిర వజ్రాకరగృహకాంగూ.

సరకార కలమున గృహకాంగూ
 దిద్దాగ్నే గృహకాంగూ అష్టగృహకాంగూ
 దిద్దాగ్నే గృహకాంగూ అష్టగృహకాంగూ
 దిద్దాగ్నే గృహకాంగూ అష్టగృహకాంగూ
 దిద్దాగ్నే గృహకాంగూ అష్టగృహకాంగూ

మాబ్బి సరకారదవర కారకేది
 యేనకాంగూ అష్టగృహకాంగూ బరదిరువ
 లము బ్రాన్తి నదిరువ బాబయ
 బరదిరువ.

యేనకాంగూ బాబయ సరకారదవర
 మోదువ యావత్తదావేగ్నే.

వీరేశ్వర, నీమలూకాదాంగం
వానపరంపరే యోగి నదియత్ర
ద్వారాదాదా యత్రాపా యదే
గర్భం.
మహాసాలనబాబతు అధవా
బు లమియిందాదావనూలు
మాదల్పట్టి తేబువదరబాబతు
బట్టిగళ్ళు.

గ్రామద సాలగళ్ళు దద్దుము
త్రాదర బాబతు దావేగళ్ళు.
భావదాంగం నీరీనకాలవే
యిథాపుగళ్ళు పుపభోగాన.

యీనకే సరదారదత్తదాంగం
మాధీ.

వశవరంపరే యోగి నదియత్ర ద్వాగిరదాదా యత్రాపా యదే గళ్ళు యి
ధావుగళ్ళ బాబతు సరకారదవర మేలన యావత్తు దావేగళ్ళు.

౪ నీదు - సరకారి మదసూలన బాబతు యావత్తు బట్టిగళ్ళుదాంగం
మామవే దారరింద అధవా బువ్విద అధవా గ్రామద కామదారనింద బులమి
యింద వనూలు మాదల్పట్టి దాద బాబతు ఫియా నదు.

౫ నీదు - గ్రామద సాలగళ్ళుదాబతు యావత్తు దావేగళ్ళు దాంగంగా
మదదద్దిన సేబుధ యావత్తు బట్టిగళ్ళు దాంగం భూపి వనీరినకాలవే,
యిథాపుగళ్ళ పుపభోగానద బాబతు బట్టిగళ్ళు.

రకము ౩ నీదు - యనన్త దిం గ రూ యిసి అదల్లా సనగూ ౩ నీయి-
సవి ౩ కనీ కాంయదే ౩ నీ, ౪ నీ, దాంగం ౫ నీ కలము గళ్ళల్ల మత్తు
సనగూ ౩ నీ యిసవి ౩ నీ కాంయదే ౫ నీ కలమినల్ల, మత్తు సనగూ ౩ నీ
యిసవి ౧ నీ దాంగం ౧౬ నీ కాంయదే గళ్ళనూ సనగూ ౩ నీ యిసవి ౧౬
నీ అక్కిన ౩ నీ కలమిన మేలంద దురన్త మాదోదాగి అపుగళ్ళల్ల రూ-
యిసి యిరువదా దత్తు దాంగం మాఫీలయపుగళ్ళు, యాగ కాంయదే
గళ్ళు దాంగం అప్పు గళ్ళు లాగూ మాదల్పట్టి ద్వాగిరువదా బువ్విద భోగగిన
దరబిద బనరిగి దక్షిణ, బానదీశ్వ, దాంగం కనా ౧౬ క, యాదీశ్వ గ
ళాతేయే లాగూ యిరుత్తవేందు తిళియ భీశు.

౪ యాదీశ్వ కదిమియన్నా దాంగం యీనకే క్షుల్లక క్షుల్లగళ్ళ దేజ్జక-
దిమియన్నా యిరుదలగతిరువ అక్కిన మనూదే యోగిగి త్రోరిసిర-
వంతే, మాదిఅత్తు మంబూరు మాదత్రకద్దేబదాగి కమిపి యవర అంబూ-
రావదే.

౫ సనగూ ౩ నీ యిసవి ౩ నీ కాంయదే మేలంద యావత్తు యిం-
దా మూర త్రపుర గళ్ళిగి దాంగం సూలా మూర త్రపుర గళ్ళిగి కాంయదే
లాగూ మాదిరుత్తదేబదాగి కమిపి యవరిగి త్రోరిరుత్తదే. పరంతుమా
జే త్రవళే తోలదో చుద్దుక దాంగం లభ్యాన యా గ్రామగళ్ళనూ యి-
దువరిగి పరములక దూళగిందేబదాగి తిళిశోలక బందద్దరింద యా
గ్రామగళ్ళనూ ౨ పరిశిష్ట దూళగి యిదువంతే మత్తు నవల సుందరా
బాదామి యా యావత్తు పరగదే గళ్ళిగి సనగూ ౩ నీ యిసవి ౩ నీ కా-
ంయదే మేలంద కాంయదే లాగూ మాదోదాగి ద్వా గూ సదరయా
కారణగళ్ళ దేశీయంద శేలూరి నావనశోష్ట, దుగసికట్టి, మేలగూర
దాంగం కారా ముడి యా గ్రామగళ్ళనూ సదరయా పరిశిష్ట దూళగి
యిదటికేబదాగి కమిపియవర అంబూరావదే.

(నది) పులయమయదవదాక్రియర.
" అచీత్రాల్పదేవిదూబునన.
" పులయమబారింగునప్రిస్తామ.